

С. Л. Шульц

доктор економічних наук, професор, завідувач відділу регіональної економічної політики ДУ «Інститут регіональних досліджень

імені М. І. Долишнього НАН України», м. Львів

e-mail: swetshul@i.ua

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-5603-5603>

ДОБРОБУТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ: ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ НОВОЇ ПАРАДИГМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Адміністративно-фінансова децентралізація в Україні характеризується переданням територіальним громадам повноважень і бюджетних ресурсів для забезпечення добробуту їхніх жителів. Однак означені процеси не завжди супроводжуються створенням важелів впливу для забезпечення економічного зростання на локальному рівні, а проблема низької дієвості бюджетних механізмів поглиблюється з огляду на значну нерівномірність людського та фінансово-економічного потенціалу територіальних громад. Подальше зростання як міжрегіональних, так і внутрішньо-регіональних диспропорцій соціально-економічного розвитку в перспективі може спричинити розширення ареалів депресивності і звуження економічного простору регіонів через виключення слабких територіальних громад із системи соціально-економічних взаємодій. Всі ці процеси змушують по-новому оцінювати та обґрунтовувати потребу вдосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад. Спектр окреслених питань щодо обґрунтування теоретико-методологічних засад дослідження добробуту територіальних громад, розроблення науково-методичних і практичних рекомендацій щодо вдосконалення бюджетних механізмів їхнього забезпечення в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації підтверджує актуальність питань, висвітлених у рецензованій монографії І. М. Гринчишин¹.

У монографії представлено результати сучасних теоретико-методологічних і прикладних засад удосконалення бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації. Високий рівень обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій обумовлений відповідною методологією дослідження, в основу якої покладено фундаментальні положення і принципи теорій добробуту, публічних фінансів і бюджетного федералізму, теорій регіонального розвитку та місцевого економічного розвитку. Окреслено системні характеристики територіальних громад і міждисциплінарний підхід до забезпечення їхнього

добробуту, акцентовано увагу на соціально-економічній диференціації розвитку територіальних громад. Обґрунтовано наукові положення функціонування бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад, наведено методичні засади оцінювання добробуту територіальних громад, урахувавши фінансові параметри в умовах соціально-економічної диференціації.

Представлені результати дослідження особливостей першого етапу адміністративно-фінансової децентралізації розкриті автором через оцінювання позитивних впливів і ризиків для функціонування і розвитку територіальних громад, а також тенденцій формування, розподілу та використання бюджетних ресурсів територіальних громад, через структурно-функціональний аналіз функціонування бюджетних механізмів територіальних громад. Спираючись на авторську методiku, оцінено добробут територіальних громад, урахувавши його фінансові параметри, що дозволило здійснити позиціонування територіальних громад у регіоні та з'ясувати тенденції їхньої внутрішньорегіональної диференціації. У рецензованій монографії обґрунтовано концептуальні напрями забезпечення добробуту територіальних громад в умовах реалізації сучасних реформ, в основу яких покладено організаційно-економічні та фінансові заходи забезпечення добробуту територіальних громад і зменшення диференціації їхнього розвитку.

Слід зазначити, що в рецензованій монографії І. М. Гринчишин запропоновано вирішення важливої науково-прикладної проблеми шляхом обґрунтування теоретико-методологічних засад дослідження добробуту територіальних громад, розроблення науково-методичних і практичних рекомендацій щодо вдосконалення бюджетних механізмів їхнього забезпечення в умовах поглиблення соціально-економічної диференціації. Зазначене підтверджує наукову та практичну цінність результатів дослідження, представлених у монографії, для науковців, економістів, керівників і працівників органів управління різних рівнів публічного управління.

Надійшло 28.02.2021 р.

¹ Гринчишин І. М. *Добробут територіальної громади: фінансове забезпечення в умовах нової парадигми регіонального розвитку* / [наук. ред. І. З. Сторонянська]. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2020. 380 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»). ISBN 978-966-02-4252-4 (серія), 978-966-02-9236-9.